

Samenvatting 'Wat is de invloed van dialect op schoolprestaties?' door Leonie Cornips, Elma Blom, Jos Feron en Trudie Schils

"Wat is de invloed van dialect op schoolprestaties?" onderzoekt de invloed van het spreken van Limburgs op de schoolprestaties van basisschoolleerlingen in Limburg.

De belangrijkste punten zijn als volgt:

1. **Onderwijspraktijk:** In de jaren 70 werd het idee dat het spreken van een dialect nadelige gevolgen had voor de Nederlandse taalontwikkeling breed geaccepteerd. Dit leidde ertoe dat veel ouders in Limburg kozen om thuis Nederlands te spreken met hun kinderen in plaats van dialect. Leraren op Limburgse scholen geven echter aan dat sommige kinderen het Limburgs nog wel begrijpen, maar niet actief spreken. Op scholen waar Limburgs wel wordt gebruikt, geven leraren aan dat dit geen negatieve invloed heeft op de taalontwikkeling van de leerlingen.

2. **Onderzoek naar dialect en schoolprestaties:** Uit eerder onderzoek blijkt dat dialectsprekende kinderen in het verleden vaak lagere schooladviezen kregen en vaker bleven zitten dan hun Nederlandssprekende leeftijdsgenoten. Recente studies tonen echter aan dat het spreken van Limburgs geen negatieve invloed heeft op de taal- en rekenvaardigheden van kinderen. Integendeel, kinderen die opgroeien met zowel Nederlands als Limburgs scoren soms beter op woordenschattoetsen dan kinderen die alleen Nederlands spreken.

3. **Cognitieve voordelen van meertaligheid:** Meertalige kinderen, waaronder dialectsprekende kinderen, ontwikkelen vaak sterkere executieve functies, zoals het vermogen om te multitasken, zich te concentreren en flexibel om te gaan met nieuwe situaties. Dit komt doordat zij voortdurend tussen talen schakelen. Onderzoek in Limburg heeft laten zien dat dialectsprekende kinderen ook baat hebben bij deze meertalige cognitieve voordelen, hoewel het effect in sommige gevallen minder sterk is dan bij tweetalige kinderen die bijvoorbeeld Fries of Pools spreken.

4. **Veranderingen in schoolprestaties:** In de eerste jaren van het basisonderwijs presteren Limburgsprekende kinderen vaak beter dan hun Nederlandssprekende leeftijdsgenoten op gebieden zoals begrijpend lezen en spelling. Deze voorsprong verdwijnt echter tegen het einde van de basisschool en in de eerste jaren van het voortgezet onderwijs, vooral voor kinderen op vmbo-t-niveau en in mindere mate op havoniveau.

Conclusie: Het spreken van Limburgs heeft geen negatieve invloed op de schoolprestaties van kinderen. In sommige gevallen kan het zelfs voordelig zijn, met name in de ontwikkeling van woordenschat en executieve functies. Toch is er meer onderzoek nodig om de precieze relatie tussen het spreken van dialect en schoolprestaties beter te begrijpen, vooral in het voortgezet onderwijs.